

Can Vallmajor

Dosrius

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer de Sant Iscle i Santa Victòria, s/n - Dosrius
Emplaçament A la banda de ponent del nucli urbà, prop de la ronda de Francesc Macià
Alçada: 164m

Coordenades:

Latitud: 41.59596
Longitud: 2.40562
UTM Est (X): 450465
UTM Nord (Y): 4605088

Classificació

Número de fitxa 08075-41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVI-XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPAC 8531
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 0552306DG5005S
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: ds., 02/12/2017 - 01:00

Descripció

Masia aïllada i reformada de planta rectangular, envoltada de jardí. Presenta una coberta de teula àrab de dues vessants, amb el carener paral·lel a la façana principal, i està distribuïda en planta baixa i pis, amb cinc crugies. La façana principal, orientada a migdia, compta amb un portal d'arc de mig punt adovellat, amb els brancals bastits amb carreus de pedra. La resta d'obertures es correponen amb finestres (i un portal) rectangulars, emmarcades en pedra. Destaca, a l'extrem de ponent del parament, una galeria al pis coberta amb un embigat de fusta sota la pròpia teulada, i delimitada amb una barana de gelosia d'obra intercalada amb dues columnes helicoidals bastides en maons. També destaca la finestra balconera situada damunt del portal, amb el mateix tipus de barana i la llinda gravada amb l'any 1538. La façana està rematada amb un coronament ondulat situat a la crugia principal. Està arrebossada i pintada, amb un gran ràfec combinat amb maons plans i teula àrab. La resta d'obertures de la construcció també són rectangulars, tot i que bastides amb el mateix revestiment arrebossat que cobreix les parets. Embellint les cantoneres hi ha carreus de pedra. A l'extrem nord-oest de l'edifici hi ha un espai descobert a mode de pati, que integra un gran portal d'arc de mig punt adovellat actualment tapiat (donava accés a l'exterior, a ponent). A l'interior hi ha un ampli vestíbul amb escala catalana al fons i el sostre decorat amb motllures laterals sostingudes amb mènsules. A l'extrem sud-est del jardí, integrat a la tanca de la finca, hi ha un volum rectangular a mode de porxo, reformat. Presenta una coberta de teula àrab de quatre vessants, sostinguda amb una encavallada de fusta ornamentada i pilars bastits amb maons. Està delimitat per una barana bastida en maons, que forma part de la mateixa tanca de delimitació del recinte. A l'extrem sud-oest del jardí hi ha l'antiga masoveria de cal Mosquit.

Història

La referència més antiga relacionada amb la masia de can Vallmajor data de l'any 1143. Es tracta del testament de Joan Vallmajor, cavaller del Sant Sepulcre, on s'esmenta una propietat situada a la parròquia de Sant Iscle de Dosrius. A finals de segle, en un pergamí datat l'any 1197, apareix la primera referència documental directade la masia. En aquest document, Joan Vallmajor (descendent de l'anterior) fa donació a la seva dona Beatriu Batlle del "mansum vocatum de Valle Majore, in paroechia de Sancti Aciscli de Duobus rivis" (Capdevila et al., 2018: 21). Les referències a la nissaga Vallmajor i al mas continuen entre els segles XIII i XV (compres de terres, testaments, pagaments). Per un testament datat l'any 1227 es desprèn que el mas estava sota domini directe del castell de Dosrius, tot i que també tenia alous lliures d'impostos. De fet, en un capbreu datat l'any 1356, es fa referència a les terres que els Cartellà (senyors del castell) i els Vallmajor tenien sota domini compartit, demostrant d'aquesta manera la importància dels Vallmajor dins del terme de Dosrius. Pel que fa a les referències documentals del segle XVI, l'edifici apareix mencionat en els fogatges de l'any 1515 i 1553, i també en un capbreu de les rendes de Dosrius i Canyamars datat l'any 1570. Durant els segles XVIII i XIX, les referències documentals de la masia continuen, relacionades sobretot amb els registres cadastrals de l'època. L'any 1920, la família Vallmajor deixà de ser la propietaria de la masia. A finals de segle, la masia passà a mans d'una empresa immobiliària, que urbanitzà tots els terrenys del voltant creant una gran àrea residencial urbanitzada en la que es troba integrada.

Bibliografia

ALBERT, Esteve (1973). D'Iluro a Mataró. El Maresme del segle V al segle XIII. Mataró: Caixa d'Estalvis Laietana; Barcelona: Editorial Rafael Dalmau, p. 18. ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.;

JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: .RU.30/049. BONET I GARÍ, Lluís (1983). Les Masies del Maresme. Barcelona: Montblanc-Martín, C.E.C., p. 161, 163, 164. CAPDEVILA MUNTADAS, Alexandra (2017). "Els Vallmajor davant la proximitat de la mort. Entre la cerca de la redempció divina i la preservació del patrimoni familiar". Duos Rios, núm. 3, p. 62-72. CAPDEVILA, Alexandra; SUBIÑÀ, Enric; RAMIS, Josep; SERRABO, Alexis (2018). Els Vallmajor de Dosrius, una nissaga entre l'Edat Mitjana i l'Època Contemporània. Mataró: Arxiu Comarcal del Maresme; Ajuntament de Dosrius. RAMIS NIETO, Josep. "Cases a Dosrius (1632-1897)". A Dosrius. Una visita al passat. 1 de novembre de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. SUBIÑÀ I COLL, Enric (2017). "Dosrius i Canyamars a l'edat mitjana. Una terra de pagesos". Duos Rios, núm. 3, p. 27.

